

NOČ IN DAN NA GRIČIH IN HOLMIH

Planinsko društvo Grosuplje je 28. in 29. oktobra lani organiziralo 24-urni pohod po Grosupeljski poti. Čas pohoda je sovpadal s praznovanjem občinskega praznika.

Ideja o tem pohodu se je porodila že spomladi. Pot je pripravilo Planinsko društvo takoj po svoji ustanovitvi, vodi pa prek Magdalenske gore, Pugleda, Šmarja, vasi Vino, Udja, Gore, (Ahac), Velikih Lipljen, Taborske jame, Limberka, Starega gradu, Čušperka, Ilove gore, Ravnega dola, Polževega, Višnje gore, Kuclja in prek Police do Motela na Grosupljem. Skupna dolžina poti je okoli 80 km. Dosedaj je pot prehodilo že več kot 100 planincev iz različnih krajev Jugoslavije. Za prehojeno pot vsakdo dobi spominsko značko. Glede na to, da poti še ni nihče prehodil nankrat, je bila zamisel o 24-urnem pohodu velik izziv za planince v društvu.

NAJPRIJETNEJŠIH DESET UR

Tako smo se zbrali 28. oktobra v prostorih PD Grosuplje na Kolodvorski 2 ob osmih zjutraj. Deset članov PD je krenilo na pot po lepem vremenu, vsi z vprašanjem, ali bo uspelo. Kmalu po ogrevanju je že bil prvi postanek v motelu na jutranji kavici. Šele potem se je začelo zares, ko smo prek nove trase avtoceste krenili proti Magdalenski gori in naprej proti Pugledu. Že prvi del poti je bil časovno zelo napet, saj smo po programu načrtovali postanek v Šmarju ob pol dvanajstih. S pospešenimi koraki smo se podali proti Majolki in praktično do minute točno prispeli na cilj prvega dela poti.

Po kratki malici smo se podali na najdaljši del poti brez postanka, od Šmarja proti Gori oz. Ahacu nad Turjakom, ki leži že v občini Ljubljana Vič-Rudnik. Ta del poti je tudi najlepši, saj ob lepem vremenu nudi lep razgled na osrednji del grosupeljske občine in na drugo stran proti Krimu in Kureščku. Na Ahac smo prispeli po približno šestih urah hoje, tako da so se začele že prve manjše težave v nogah. Po krajšem postanku smo krenili prek Sloke gore in Velikih Lipljen v Taborsko jamo, kjer nas je pričakal oštir z naročeno izdatnejšo malico. Tu so nas pričakali tudi nekateri člani PD, ki so spremljali našo pot na določenih točkah z avtomobili za primer, da bi kateri od pohodnikov med potjo omagal.

Na pot iz Taborske jame smo že po temi krenili proti Limberku, pridružila pa sta se nam še dva pohodnika. Pot nam je kazala ob jasnem vremenu polna luna, pa tudi dodatne markacije, ki jih je pripravil

znani turistični delavec Franc Kanduč. Sredi gozda nas je presenetila tudi sadna malica, ki je v vreči visela na enem od dreves. Po najtežjem delu poti prek Limberka in Starega gradu smo prispeli v Čušperk, kjer smo imeli naslednji postanek.

Tudi tu nas je obiskala naša »oskrbovalna« enota, ki nas je oskrbela s sladico in »gorivom«. Kljub 11-urni hoji pa nihče od deseterice ni bil pripravljen odnehati, saj je bil najtežji del poti praktično za nami. Ponovila se je masaža obolelih nog, potem pa smo krenili že po trdi noči proti Ilovi gori. Na poti so se nam pridružili še trije pohodniki. Žepne svetilke, s katerimi smo obtežili nahrbtnike, praktično sedaj niso bile več potrebne, saj je luna ustvarila idealne pogoje za nočni pohod.

HOJA OD JUTRA DO JUTRA

Pot do Polževega je bila dolga, podaljševala jo je tudi že precejšnja utrujenost, vendar prijetna. Glede na jutranjo uro je bilo gostišče na Polževem zaprto, zato smo se brez postanka podali prek Zavrtac v Višnjo goro, kjer smo imeli naslednji dogovor z našimi spremljevalci. Toda v čakalnici železniške postaje v Višnji gori so se že pojavili dvomi, ali nam bo uspelo. Bolečine v mečih in kolenih, spanec, precejšnja utrujenost in neprijeten jutranji mraz so storili svoje, saj je bilo za nami že 19 ur hoje. Na pomoč je zopet prispela »oskrbovalna« s toplo obaro, kuhanim vinom in čajem, ki so nam vlili novih moči za zaključni del poti.

Tako smo v polni sestavi krenili v strmi vzpon proti Leskovcu, na Kucelj, kjer je zadnja kontrolna točka poti, tam pa nas je dočakal že jutranji svit. Vaščani Leskovca, ki so krmili živino, so nas presenečeno opazovali, kako se utrujeno premikamo proti Kuclju. Tam na vrhu smo izpraznili zalogo »goriva«, saj je bil konec poti praktično že dosežen. Bolečine v kolenih in nogah so nam sicer delale precejšnje preglavice na poti proti Grosuplju, vendar je bila pot po novi trasi avtoceste brez vzponov, tako da smo le prispeli na cilj k Domu starejših občanov. Za budnico so nas pričakali naši zvesti spremljevalci s harmoniko, ki nam je priklicala v noge še zadnje moči za ples na prostem, pod okni zaspanih stanovalcev Doma.

Zaključek poti je bil pri novem obrtniškem domu, kjer so nam obrtniki nudili gostoljubje, ko je deset članov PD, ki je preizkušnjo v celoti prestalo, prejelo prizna-

nje za prehojeno pot. Hoja je potekala natanko po načrtu in je trajala točno 24 ur. Ta pohod je pomenil določen preizkus, saj se je PD Grosuplje odločilo, da bo poskušalo to akcijo organizirati vsako leto, seveda pa bi pritegnili tudi druge občane, ki se ukvarjajo z rekreacijo. Tako je tudi že določen okvirni datum za leto 1989 (21. 10.), pohod pa bomo vključili tudi v akcijo ZTKO »Razgibajmo življenje«. Deset članov PD je dokazalo, da je Grosupeljsko pot kljub začetnim dvomom možno prehoditi v 24 urah, seveda ob ustrezni prejšnji aktivnosti.

Rekorderji vrhov

Konec lanskega leta, ko so ljudje delali vsakršne obračune, smo v časnikih med drugim prebrali novico, da je Boris Mikuš, zaposlen v ljubljanskem Delu, v letu 1988 šel na Šmarno goro (667 m), priljubljeno izletniško točko Ljubljančanov, več kot tisočkrat. To pomeni, da je samo na teh vzponih od vznožja do vrha premagal višinsko razliko 374 kilometrov, kar je 130 vzponov z morja na vrh Triglava ali 40 vzponov na Everest.

Že sicer stalnega obiskovalca Šmarne gore Borisa Mikuša je spodbudilo sredi leta listanje po posebni vpisni knjigi na Šmarni gori, v kateri je zasledil podatke, da je bil leta 1987 Karel Gaber na vrhu 614-krat. Ker je bil Mikuš do takrat na vrhu že 551-krat v tem letu, je sklenil izboljšati ta rekord. Toda ko se je resno lotil te naloge, je zvedel, da mu je najresnejši tekmelec neki Marko, ki je imel do takrat lani že 800 vzponov na Šmarno goro. Kljub temu Boris ni odnehal in je skoraj vsak dan teklen na vrh po trikrat, po možnosti vsakokrat po drugi poti. Za svoj 39. rojstni dan je bil lanskega 17. decembra na vrhu Šmarne gore že tisočsedmič to leto.

Svoje rekorderje imajo tudi koroške gore. Tako je Jože Škreblić iz Mežice v prvih desetih mesecih lanskega leta kar 113-krat obiskal vrh Pece, 2126 metrov visoko Kordežovo glavo. Franc Telcer iz Prevalj obišče do trikrat tedensko Uršljo goro (1696 m), Marinka Lamprecht iz Slovenj Gradca pa se je lani natančno stokrat povzpela na Kremžarjev vrh (1161 m). Kot poroča Miroslav Žolnir, opravijo po več deset vzponov letno na Uršljo goro, Peco, Raduho in Olševo še Gregor Klančnik, Emil Plejšnek, Jože Žunec, Franc Šisernik, Ivan in Milena Cigale, Edo in Zala Štruci, Tone Škerget, Vinko Krevh, Ferdo Igerc in še nekateri drugi.

Posvet o varnosti v gorah

Srečanja v Kaprunu, ki jih organizira avstrijski Kuratorij za varnost v gorah, so postala najboljše takšno srečanje v Evropi. Iz nekdanjih pomenkov, ki so bili razmeroma malo usmerjeni, so se oblikovala vrhunska strokovna srečanja, ki jih sekretariat Kuratorija pripravi po temeljitih vnaprejšnjih pogovorih z avtorji in po predlogih najboljših poznavalcev.

Referenti zadnjih, lanskeletnih 22. razgovorov so obdelali naslednje teme:

Nove oblike hoje in udeleževanja v gorah in smučanja, novosti vzrokov nesreč, Česa se lahko naučimo iz dogodkov ob velikih naravnih nesrečah — plazovih, poplavih, zemeljskih plazovih, podorih skal in blata, Razvoj smučanja z vidika nesreč pri smučanju, Ali je še vedno potrebno nadzirati kakovost opreme in zakaj, Zgodovinski in tehnični pregled reševanja s helikopterjem — začetki, nevarnosti, meje reševanja s helikopterjem, Metode preprečevanja nesreč v gorah — podatki o nesrečah v švicarskih Alpah.

Organizator je na 22. zasedanju prvič uvedel tudi delo v interesnih skupinah:

- Plazovi
- Znanost in preventiva
- Nesreče gornikov in smučarjev z vidika tujskega prometa.

Današnje kratko obvestilo o srečanju bi sklenil z mislimi sekretarja Kuratorija inž. Petra Baumgartnerja: »Varstvo se ni začelo s kuratorijem, saj je obstajalo že dolgo pred tem. Priznati in povedati pa je treba, da se je kuratorij problema varnosti v gorah in na smučiščih lotil multidisciplinarno. Varstvo že dolgo ni več stvar posameznikov, vključeni so vsi usposobljeni dejavniki zunaj kuratorija in planinske ter smučarske organizacije, ustanovljeni so bili različni strokovni organi, tako Institut za snežne plazove s sedežem v Innsbrucku.

Odlično je sodelovanje z žandarmerijo, ki razen stvarnega dela in posegov v gorah prispeva tudi strokovno obdelane podatke o nesrečah.

Smučarske nesreče, žal, še niso zajete, kot bi si želeli. Obeta se elektronska obdelava podatkov.

Če primerjamo stanje pri nas, lahko ugotovimo, da smo že tudi preboleli začetne težave. Srečanja Gore in varnost so nekaj podobnega kot pomenki v Kaprunu, krog sodelujočih se iz leta v leto širi. Pogrešamo sodelovanje dejavnikov tujskega prometa, smučarske organizacije, zavarovalništva. Pred seboj imamo hvaležno nalogo, da postorimo, kar še manjka do zares dobrega in vsestranskega varstva v gorah in na smučiščih.